

Bureau: 65 Grand'Rue de Péra

8. ԹՕԼԱՅԵՆԱՄ ՎԻԼԲԱՏԱՅԻՆ ԵՄԵՐՈՍՈՒՄՈՒՄ ԵՄԵՐՈՍՈՒՄՈՒՄ

Այլ Եկեղեցիին միշտ և ամենայն ուրեք
քայլ առ քայլ հետեւած է քաղաքա-
կրթութեան, քայլ առ քայլ յառաջա-
դիմութեան, ինչ կ'ըսեմ, մանաւանդ
թէ նա ինքնին երկներ է գտնոնք, ծը-
ներ է գտնոնք, իւր երկնապարգեւ ի-
մաստութեան ոսկեղեն ճառագայթներ
բովը փայլեցուցեր է գտնոնք, նա իրա-
ւունք ունի մայր կոչուելու տնոնք, այն-
պիսի մայր մը՝ որ միշտ երկոտասարդ է
և երբեք չմեռնիր, Մէր տոհմային պատ-
մութիւնն ինքն միայն կրնայ լուսի ա-
պացոյց ըլլալ։ Նրբ ի նմա Եկեղեցւոյ
ոգէն ի կենդանութեան չարունակեց,
դէպ ի յառաջդիմութիւն եղած և
քայլերն հսկայական եղան։ Ժողովուրդը
իրեն թողուած՝ կամ թմբեցաւ կամ
սկեպտականութեամբ բանդագունեց։
Եւ երբ քանի մը ազատամիտ գաղափար-
ներ տածող անկրօն կամ թեթեւակրօն
ներ ամբաստանեն զԵկեղեցին իբրեւ ան-
համբոյր, իբրեւ մոլեռանդն, իբրեւ
անեղբորդ, իբրեւ յետդէմ, նոցա պար-
զապէս կը զրպարտեն։ Միջին դարու
մէջ Միջնադարեան եղած ըլլալը չէ ինչ
յանցանք, ինն եւ տասներորդ դարու
մէջ ինն եւ տասներորդ դարեան ենք
և եթէ եղած է կամկայ քաջառութիւն
այն ալ, ինչպէս կ'ըսեն, կանոնը կը
հաստատէ։ Ինքնատաք գիտունք պէտք
է գիտնան որ Եկեղեցին չը խորշիր ճշշ-
մարիտ գիտութեան, մանաւանդ զայն
անդադար կը մշակէ և կը մղէ յառաջ, նա
պատրաստ է պատասխան տալու ամէն
հարցոնդին։ Պէտք է գիտնան որ մեծ
իմաստուններ և բարերարներ մատակա-
րարած է և կը մատակարարէ մարդկո-

Թեան, իրեն եղած են ամենահաշակաւոր Համալսարաններն. պէտք է գիտնան որ իրենց խորշած եկեղեցական սեւ զգեստներու տակ բարակած են մեծ ոգիներ և հաստատակամ սրտեր. պէտք է գիտնան որ մեռուցմամբ սպիտակացեալ գլուխներու մէջ մտած են վեհ, վսեմ, արծուեթոշ մտքեր. Եկեղեցին պարզեւեց Օգոստինոսը և Ոսկեբերանը. Եկեղեցին՝ Բեռնարդոսն ու Թոմասը, Եկեղեցին՝ Սահակն ու Մեսրոպը, Եկեղեցին՝ Ներսէսեանըն ու Մխիթարը. Եկեղեցին՝ Քահանայապետական Գահունքն ու կենդանի Իսառքն եղող հանճարաշատ գերիմաստ աշխարհավար Մեծ Լեւոն Երեքտասաններորդը. Եկեղեցին դեռ ուրիշ բիւրս բիւրուց.

(Շարունակելի)

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՅՈՑ

Ս, ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱԿՈՐԻԶ

ԲԵՐԱ, ԵՆՇԻԼ ՓՈՂՈՑ, ԹԻԻ 1

Ուսումնարանիս դասերը վերստին պիտի սկսին առաջիկայ սեպտեմբեր 11/13ին:

Անոնք որ կը փափագին դնել իրենց զաւակները յՈւսումնարանս, բարեհաճին դիմել առ Տնօրէնն, Բերա, Ենշիլ փողոց, Թիւ 1, տեղեկանալու համար ընդունելութեան պայմաններուն, ամեն հինգշաբթի և շաբաթ օրերը, մինչև կէսօր:

Բերա, 2/14 յուլիս 1892

Տնօրէն Ուսումնարանին 9

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

ԻՆԿԻԼԹԵՐՐԱ

Ինկիլթերանն ինթիսապաթը ուսումնական նէթիճէսինտէ Մ. Կլատսթօն փրդասը, Մէճլիսի մէպուսանտա 500է եագըն էքսէրիեթթէճմին իթմիշ օլտուղունտան, զագէթալար պու քիւլիւք էքսէրիեթթէ իլէ Ինկիլթէրաւտա պիր թէպէտտիւլի վիւքէլա հուսուլէ կէլիպ կէլմէեճէկի խուսուլունտա պիր զէմանտան պէրու պահս իտէրէք, պու մէսէլէնին լէճ վէ ալէյհինտէ պիր չօգ սէօլլէր սէօլլէմիշէր տիր:

Պու տէֆա Ինկիլթէրա բարաւ մէնթօսու քիւլատ օլունարադ, գըրալիցա հաղթէթլէրի նամընա պիր մէգալէ օգունմասընը միւթէագըպ իշպու մէգալէեէ վէրիլէճէք ճէվապըն միւղաքէրէսինէ պաշանմը, վէ պիթթապի պու սըրաւտա խաւրիճի վէ տախլի պագը մուհիմ մէսէլէլէր հագգընտա տախի սէօլ սէօլլէնմիշ օլտուղունտան, նիհաեթթ Մ. Կլատսթօն փրդասընն թէքլիֆի իւղէրիէ, Մալիգալըրի գապիւնէթօսու հագգընտա պէեանը իթիմատ իտիլմէսի լիւղումու տէրմիեան օլունմալէ, պու թէքլիֆին նէթիճէսինտէ մէգըիւր գապիւնէթօ հագգընտա պէեանը իթիմատ իտիլմէեճէկինէ՝ 300 լէյէ գարը 350 լէյ իլէ գարաւր վէրիլմիշ տիր:

Պու հալտէ Մ. Կլատսթօն մէվգըրի իգթիտաթտէ լօրտ Մալիգալըրիէ խալէֆ օլաճաղը արթըգ գաթիլէն թէհագգուգ իթմիշ տիմէք տիր:

Անճագ Մ. Կլատսթօն փրդասընն մէվգըրի իգթիտաթտա թէհմինի

պագաեա մուվաֆադ օլաճաղը հագգընտա էֆըքարտա թէրէտտիւտ հաւըլ իտէր պիր նօգթա վար տըրքի, օտա ֆըրդալի մէգըիւրէնին Մ. ճլիսի մէպուսանտա հալիգ օլտուղուն էքսէրիեթթին ճիւղիէթի տիր:

Մ. Կլատսթօն՝ խարիճի բօլիթիլատա լօրտ Մալիգալըրիին մէսլէքիէ մալիք օլմաղսա, միւսալէհալի ումուսիլէնին մուհագաղա իտիլէպիլէճէկի հագգընտա, Լօնտրանն մուհագաղաքեալ զագէթալարընտան Սթանտարտ շիւպէ վէ վէսվէսէ իտիւթօր Ղալէթալի մէգըիւրուն պէեանընա կէօրէ, լօրտ Մալիգալըրիին, իւլ տէվլէթ իթթիֆաթընը էվրօքա միւսալէհաղընն էն գալի թէհմինաթը ատտ իթմէքտէ օլտուղուն Բօմատա, Պէրլինտէ վէ Վիեննատա լաեղըլա անլալլմը օլուպ. Պրանսըլար տա, քէնտի թաւափարընտան Իթալիա իւղէրիէն պիր հիւճում վուգուլինտէ, Ինկիլթէրանն ֆիթուրօղ պուլունմաեաճաղընը բէք էյլ անլալլար իտիլ էկէր լօրտ Բօգալէրի Մալիգալըրիին բօլիթիլատա տէվամ իտէրսէ, հիշ պիր մուսաթարա մէմուլ օլմաեղ, ֆագաթ էկէր Կլատսթօնուն բօլիթիլատա թէմաեիւլաթընա սալիք օլուր իսէ, Ինկիլթէրաեա զարաըն աղիմի մուճիպ օլաճագ տըր:

ԻՆԿԻԼԹԵՐՐԱ ՎԷ ԲՈՒՍԻԱ

Սօն կիւնլէրտէ Աֆղանիսթանտա վուգու պուլուն վագըլար վէ Բուսլարըն Բաթիւր գըթաղընտա իլէրլէմէլէրի՝ էվրօքա զագէթալար իշին մուհում մէսէլէլէր ատտ իտիլմէքտէ տիր: Իթթիֆաթը միւսլլէս թարաֆտարը օլան զագէթալար՝ Բուսլանն՝ Ինկիլթէրաւտա վիւքէլա թէպէտտիլինտէն իսթիֆատէ իթմէք, վէ Ինկիլթէրի մէնաֆիինէ մուղալի մէքէղի Ասիատա հէր ճիհէթտէն իլէրլէմէք իսթէտիլինի զանն իտիւթօրալ, Վիեննա զագէթալարը՝ Բուսլանքէրլէրին իլէրլէմէսինի, միւսալէհալի ումուսիլէնին իսլալընա միւսաիտ պիր վագըրի թէհտիտալէր ատտ իլէ թէլալ կէօթէրիեթթար, Լաքին Ինկիլթիլէր օլ գատար պէտպին օլմաեղ, Լօնտրա զագէթալարընտան չօգար՝ Քաւմիր մէսէլէսի՝ Ձին իլէ Բուսլաեա միւթէալիլի պիր մէսէլէ օլուպ, Հինտիսթանն անալթարը՝ Քեապիլտէ վէ Բաթիլտէ տէյիլ տիր, Լօնտրատա տըրա տիւթօրալ:

ԱՎՍԹՐԻԱ

Ավսթրիա իմքէրաթօրու Պրանսուա Թօքէֆ հաղթէթլէրին իթալիաեա կիտէրէք, գըրալ Հիւմպէրթ հաղթէթլէրինի զիեարէթ իտէճէկի հագգընտալըրի լիւղաեթլէր՝ Բաքա հաղթէթլէրի թարաֆընտան մուճիպի մէմուսիլէթ օլմաեղըր ճիհէթլէ, Ավսթրիանն Վաթիքան սէֆիլի գօնթ տը Բօթէրա՝ Բաքա հագգըրիլէր իլէ վուգու պուլան միւլագաթընտա, կէլի Ավսթրիա տէվլէթի բօլիթիլատա կէօրիլէն իւ-

զումա մէպին իթալիա իլէ միւթթէֆիլ պուլունմուշ իսէ տէ, պունտան տօլաեա Բաքա հաղթէթլէրինէ խօշ կէօրիլմէնէճէք պիր հարէքէթին իսթիլալընա մէճպուրիեթթէ հասլ օլմաեաճաղընը, վէ պինաէն ալէյհ իմքէրաթօր Պրանսուա Թօքէֆ հաղթէթլէրինին իթալիա գրալընը զիեարէթ իթմէճէկինի պէեան վէ թէհմին իլլէմիշ տիր:

ԹԵԼԵԿՐԱՖ

Բէթրէսպուրկ 11 օգոստ. - Խարիճիեէնաղըրը Մ. տը Կիէրս՝ քէսպի սըհէթ իթմիշ օլտուղունտան, 3 ալիգամէթ իթմէք իւղրէ օգոստոս նիհաեթթինտէ մէմալիքի էճնէպիէէնէ կիթմէք թասալվուրունտա պուլունուեթ: Միւլարիլէյհ՝ էվվէլա Պէրլինէ վէ մուսիլալէն Եօգարըրի իթալիանըն կէօլլէր ճիվալընա աղիմէթ իտէճէք վէ սօն պահարտա Մօնաքօտա իգամէթ իլլէեէճէք տիր:

Մատրիտ 11 - Շէտիտ պօրալար զուհուր իտիլպ, Սարալուսա էեալէթինտէ սու թուղեանլար վագըր օլմուշ վէ քիւլիլէթլի խասարաթ վուգու պուլմուշ տուր: Իսթանիատա հէման պիլիլմէլէ թէլէկրաֆ թէլլէրի պօրատան գըրըմիշար տըր:

Թանճա 11 - Մարօք ասաքիլի տիւն ագչամ Անկէրա գապիլէսի իւղէրինէ հիւճում իթմիլլէր տիր: Պու գապիլէ Թանճա գուրպիլտէքի թէքէլէրտէ պիր մէվգըրի միւսմուհաքէմ իշալ իթմէքտէ պուլունմուլար տըր: Մարօք ասաքիլի պիր չօգ տէֆա կէրի բիւսիլէրտիւթիւքտէն սօնա մուսաթմաթը թաթիլ վէ օլտուկեալարընա ալտէթ իթմիլլէր տիր:

Գօթօնու 11 - Պրանսըգ ասաքիլի գօմանտանը միւլալայ Տօտա՝ Տահօմէյ սէվալիլին թօքա թուլթմանա պաշալմը տըր: Թալիլման թօքա տուպասը Վիտա չէհրինի, վէ Օթալ նամ ալիլի վարօրու տիլէր պիր մէվգըրի, վէ տիլէր իքի ալիլի վարօրու տախի տիլէր պալը չէհրլէրի թօքա թուլթմաքտա տըրալ: 300 նէֆէրլիք պիր գօլ ասքէր Գօթօնունտան խուրուճ իթմիշ օլուպ, միգտարը տահա զիեալտէ տիլէր պիր գօլ ասքէր տախի Բօթօնօնօվօտան հարէքէթ իտէճէք տիր: Պիրինճի գօլ պաղը քէօլլէրի եագտըգտան վէ բուսուտա պուլունման Տահօմէյիլլէր իւղէրինէ ագչամա գատար թիւֆէնք ալլէրի իճրա իթտիլտէն սօնա Գօթօնու եա ալտէթ իթմիշ տիր: Պու միւսատէմէլէրտէ Պրանսըգարտան իքի չափուլ թէլէֆ օլուպ, 10 նէֆէր ասքէր տէ խաֆիֆճէ եարալանմը տըր: Չանն օլունտուղունա կէօրէ, Տահօմէյիլլէր պիւլիլէք թէլէֆաթա տիւլար օլմուլար տըր: Տահօմէյիլլէր պիր չօրու Վինչէսթըր թիւֆէնիլլի միւսսէլլահ տըրալ:

Բէլլիտ 11 - Թիճարէթ նաղըրը, իրատ իթտիլի պիր նուլթգտա, բրօկրալմընը պէեան իթտիլի սըրա-

տա, Մ. Պարօսուն թիճարէթ բօլիթիլալընա իլթիլալ իթմէք արգունսինտէ օլտուղունու թէֆհիմ իլլէմիշ, վէ պիլիլալա Սըրպիլթան իլէ մուհէտալթը թիւճարիէն ագտ իթմէք լագըմ կիլտիլինի տէրմիեան իթմիշ տիր: Պուլկարիլթան իլէ, էն զիեալտէ մագչարը միւսատտէ օլան միլլէթ էտար իւղէրինէ պիր սուրէթի իթիլալիէն ագտ իտիլտիլի վէ տէվլէթի Ալիլէ իլէ տախի իճարի միւղաքէրէ իտիլմէքտէ պուլունտուղունու գիւր իլլէմիշ տիր:

Սօֆիա 11 - Բրէնս Պէրալինտա պու սապահ պուրաեա ալտէթ իլլէտի:

Բարիս 11 - Եոնան գըրալը՝ սեպ, տեքիւր իպլիտալընտա էքլէ Պէն գապըլճալարընա ալտէթ իլլէտէ, Պրանսուա գիլիլալթ իտէճէք տիր:

Լօնտրա 12 - Մէճլիսի մէպուսանտա գապիլնէթօ հագգընտալը թէգիլի գուրալը 310 լէյէ գարը 350 լէյ իլէ գապուլ օլունմուշ տուր:

Պուլկարիլթան իլիսի միւլալընը Մ. Սթանպուլօֆ, էվլլէքի սապահ զէվճէսի, վէ իքի սըրքեաթիլի իլէ պիլլիլթտէ Լօյտ գուճանիլալըն Ալիլալա նամ վարօրու իլէ Վարնատան լիմանըլտա կէլիպ, Պիւլիլթտէրէ բիլիլալընտա վարօրտան չէգարադ, տօղրուճա Պուլկարիլթան էմարէթի գաղու քէթիլալալըն Մ. Տիլիլթօֆուն իգամէթիլալընա աղիմէթ իլլէմիշ, վէ Եօլլէտէն սօնա միւլալիլէյ Մ. Տիլիլթօֆ իլլէթալթալթա օլտուղուն հալտէ, պիր իսթիլմաթա թաքիլէն Իսթանպուլ կէլիպ, ագչամ իւղէրի Պիւլիլթտէրէն ալտէթ իթմիշ տիր:

Մ. Սթանպուլօֆին տիւն ագչամ վէտալալալը իլլին սատրաղամ հագրէթլէրինին նիլան թալընտա քեաեին տէվլէթիլանլէրինէ աղիլմէթ իթտիլի, վէ սատրաղամ հագրէթլէրի թարաֆընտան թաալալալը գօնուլալըն խապէրալընմը տըր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԲԻՍՄԻ

Տիւնքի ճուճա կիւնիւ սէլալըգըրէսի ալիլինտէն սօնա, Պրանսա սէֆիլիլալալթիլ Մ. Գանպօն ճէնապլէրի քուրէթի խուսուսիեալտէ օլարադ հուղորը չէվքէթ մէվֆուրը հալլէթի Բաթիլալիտէ չէրէֆի մէսուլա նալիլ օլմուշ տուր:

Տիւն սէլալըգըրէսի ալիլի Համիտի ճալիլինտէ իճրա պուլլուլուպ, իլլէսի ալիլ մէգըիլու թէմալա իթմէք իւղրէ Բուժ թաթիլի իլլէթպէթլու նէֆիլթօս էֆ. հագրէթլէրի, Պրանսա սէֆիլիլ, ալթալ միլլէթի, պալ թէրճէմանը, Տիւեռնը ումուսիլէ մէլիլինտէ Պրանսա վէքիլի Մ. Պէրմէ, Հինտիսթան միւթէպէրանտան Միլղա Բէֆէտալին Ահմէտ, Պէլիլգա սէֆալթիլ մալալալթիլալը, մատամասը, պալ թէրճէմանը, Պանըղ Օսմանի միւլտիլի Մ. Լա Պիւլալթ, միւթէ-

վէֆա վասա բաշանըն զէվճէսի վէ տամամը Գրեթէր Գրեթէր Եֆ. սէֆարէթէրտէն թափսիեհ օլուն. մուշ 85 գատար միւթէպէրանը է- ճանիպ վէ սայրիլէրի հազըր պու- լունարագ, իրթիգա իտէնլէր՝ պիւ վասթա նարիլ իրթիֆաթը Եէհրի- եարի օլմուշար տըր:

—Մէմուրիյնի տէվլէթ մասալա- ընըն մուշթագամէն թէէտիեհսի զըմընտա թէտապիրի միսսուսէնին իթթիսաթը՝ միւթէգալի իրատէի հազըրէթի Բատիշահիտէն օլմասըլա, սատարագամ հազըրէթլէրի՝ մայիեհ նազըրը նազիթ պէյ Եֆ. հազըրէթ- լէրի իլէ պիրլիքտէ պիր լաիհա թէրթիպ, վէ խաթիթա Շահանէ- եհ թափտիմ իլլէմիլէր տիր:

Իշպու լաիհա՝ վարիտաթը տէվ- լէթին ուսուլը թահսիլինին թէպ- տիլինի վէ վարիտաթը մէգըրէ- նին մուշթագամէն թահսիլինտէ տէֆթէրտարլարըն մէսուլ օլմալա- ընը միւթէյեհին օլուն, պու վա- ըրտաթըն պիրլա թէէթիւր թահսիլի խուսուսընտա պագը թէտապիր տա- խի իրատէ իտիլէհէր իմիլ:

Մէգըրի լաիհա՝ թարաֆը հազ- ըրէթի Բատիշահիտէն թահսիլի պու- ըրուլա, օլպապտէքի մահզուլի- եթթի սէնիեհէնին սատարագամ հազ- ըրէթլէրինէ թէպիլիլի՝ մապէյնի Հիւսանիտէ պաշ քիթապէթի ճէլի- լէսինէ իրատէ պուլլուլմուշ, վէ սատարագամ հազըրէթլէրի ճանիպին- տէն իշպու մահզուլի ճէհրի- եարի պա թահրիթաթը սամիէ մա- լիեհ նազըրը պէյ Եֆ. հազըրէթլէ- ըրինէ թէպիլի գըլընմըշ տիր:

—Ալմանիանըն Տէրիսատէթ սէ- ֆիլի սապըգ պարօն տը Բատօվի- ցին մայիթ օլտուղու պագըր ասարը աթիգա Միւթէի Հիւսանիտէ ճանի- պինտէն իշթիլա պուլլուլմուշ, վէ ասարը մէգըրէլէնին պէսէլի 1300 լիրատան զիեհտէ օլուն, մէպալըր մէգըրէլէնին օլարագ Մէա- ըրիթ պիւտճէսինէ իտիլա օլունա- ըրագ, պու կիւն միւշարիլէյնին մա- տամասընա թէսիլմ օլունաճագ իմիլ:

—Հիւթիլմէթի Սէնիեհ իլէ Պուլ- կարիթան էմարէթի արասընտա բօսթա միւսնապաթընըն պիր գաթ տահա թէրագ գըսընա խրտմէթ իթ- մէք իւղըն, Բօսթա վէ թէէլլարաֆ նէ- զարէթի իլէ էմարէթ գարու քէթ- խիտալըր պէյնիտէ եհնիտէն իճ- ըրաի միւթագըրթա պաշլանմըշ տըր:

—Սօֆիատան իշար օլունտուղու- նա կէրէ, Ֆիլիպէ սէրկիլի քիւլատ օլունտուղուտան սօնրա պալօն իլէ պէր հալա օլմագ իշին, 16,000 ֆրանգ իւճըրէթլէ գօնթըրթօնա ըրալթ իտիլիլ օլուն պալօնճու մէշ- հուր Մ. Կօտար պու քէրէ Ֆիլի- պէեհ մուվասըլէթ իթմիլ տիր:

Սօֆիա իլէ Ֆիլիպէ արասընտա թէմտիտ վէ ինչա գըլընմըշ օլուն թէէթօն խաթթը, Ֆիլիպէ սէրկի- սինին քիւլատը կիւնիլ իշլէմէեհ պաշլաեհագ տըր: Խաթթը մէգ քիւլըն ըսմիլ քիւլատը միւսնաթի- պէթիլիլ իճրա գըլընաճագ մէրաթի- մին թէրթիլիլ իշին, բօսթա վէ թէ- լէկրաֆ միւթէթիլիլ Մ. Միսաի- լօֆ Սօֆիատան Ֆիլիպէեհ կէօն- տէրիլմիլ տիր:

Թէլէֆօն վասթաթարլա պէշ տա- գըգա միւթէպէմէ իթմէք իշին պիր ֆրանգ իւճըրէթ ալլանաճագ տըր:

—Պուլկարիթանտա տախի թիւ- թիւն ինհիսար ալթընա ալընա- ճազընտան, պու խուսուստա գալէ- մէ ալընան գանուլ լաիհասը Սօպ- ըրանիէ մէճիլինէ իթա օլունաճագ տըր:

—Պէնկաղիտէ զուհուր իտէն գըլթըրըն խաթիթիլէնմէ սինէ մէտար օլմագ իւղըն 10,000 քիլէ պուլտալ մուպաեհասըլա, կէլէհէք հաթթա մահէլիլ մէգըրէլէ կէօնտէրիլմէսի իշին Մալիեհ նէգարէթիլինէ էվաթիլի լալը մէ իթա գըլընմըշ տըր:

—Տր. Մօրթման՝ գօլէրաեհ տաիլ Կազէթ Մէտիգալ ա՛Րրիան զաղէ- թասընտա եագտըրը պիր մէգալէտէ, շէհրիլիլինէ աշվալը թէհաֆթիլի- եհսի հազըրէտա աթիտէքի միւ- թալէտեր պէեհան իթմիլ տիր:

«Բաթիթաթը սալթանաթը Սէնի- եհնին էմ. ինէգաֆէթ վէ թէհարէ- թիլին քէսպի թէրագ գըլ իտէ- ճէկինէ իւմիլալըրը Զագըրէթէն պիր շէհրին թէմիլիլինէ պաշլըճա իքիւթ թաի մուհիլմէ օլուն սօգաթ- լարա գալտըրըմ տէօշմէք վէ շէհ- ըրին լաղըլարըն եարմագ կիպի ումուրը աղիմէեհ չիմտի թէէպ- պիւս օլունաճագ Լաքին պիր քէրէ թէհիլիլիլ տիրաթարգ տան

Օ ՖԱՊՐԻՔ ԲԵԻԿԵՆԻ

350 — ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ, ՊՕՆՄԱՐԵԿԵՆԻ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԵ — 350

ԲԵԳՊԵԹ ՕԼՈՒՆԱՄԱՋ ՏԵՐԵՃԵՏԵ ԶԱՅԵԻ ԷՎԷՆ ՖԻԹԱՐԼԵ

ՊԵՅԵՆԻՔ ՍԱԹԸՇ

1892 Յոյիս 20 Բագար իրթիկի կիւնիլմէսի իթիլաթիլ պիտ օլունաճագ տըր

Մէգըրի մագաղտա մէվճուտ պուլունան էնվաթիլ էմթաթիլ թիւճճարիլէ զպիթ էհէն ֆիլաթլէ ֆիլուլթ իտիլ էլուն շըգարըլըր, ալլէրի եէրիլէ, թէգարըրէպ իտէն մէվճիլ մախուս նէվ պէ նէվ էմթաթիլ ճէտիլէ ճէլլ իթիլիլէհէք տիր:

ՍԱԹԸՇԱՎԱՋ ՕԼՈՒՆԱՋ ԷՄԹԱՆԸՆ ՖԻԹԻՍԹԻ ՎԵ ՖԻԹԱՐԼԵ

Սուա էքրիլ, արշըն 3-4 իրշ. — Սիեհա մէրիսս խալիս եոն, արշըն 3 լիտէն. — Սուա տը շին, 5 զրուլուղու 4է. — Վիլի գուլմալը, արշըն 3 լիտէն 2 1/2. — Իքէթիլ ըլիւշ, արշըն 14 զրուլուղու 9 1/2. — Իքէ լէլի եիւնիլ գուլմալար, ար- շըն 4 լիտէն 2 3/4. — Բէթէն սուֆրա բէլիլիլէր, տուգիլմասը 44 զրուլուղու 30 զրուշ. — Ամբիլիլ, 24 եարտալըր թօրու 38 զրուլուղու 28. — Մատամըլ, 40 եարտալըր թօրու 72 զրուլուղու 54. — Էրթէք իշին ֆանէլա ժիլէ, 7 զրուլա խալիս եոն. — Ֆիլ տէքս, 27 լիլի 15. — Սուֆրա թագըմը, 6 քիլիլի 27 զու. — Րուշտան. — Սուֆրա թագըմը, 12 քիլիլի 44 զրուլտան. — Գատընլար իշին Ի- բէթիլ շէմիլիլէր 29 զրուլտան 19. — Էրթէթիլ իշին կէօմէք, 9 զրուլտան. — Գատընլար իշին Սուա էքրիլտէն կէօմէք 40 զրուշ. — Էվէլէտաթ իշին գրէթօն 1 զրուլտան. — Գատընլար իշին պանեօ էսպալը 14 տէն:

Սաիլ էնվաթիլ էմթաթիլ ըսգօնթօլար իլէ:

ՖԻԹԱՐ ՄԱԳՐՈՒՄ — ԱԳՁԵ ԲԵՇԻՆ

11

Արման, պու տէֆա քիպը ու աղամէթի ճիհէթիլլէ տա- հա զիեհտէ միւթէէսիլ օլտուղունտան,

— Էֆէնտիլէր, էֆքեարընըլտա մուսիլր օլտուղունտալըն աշլաեթուրմ, Իմաիլ շարթլարընը հէր նէ իսէ սէօյլէեհին, սիլի տիլլէեթուրմ տէտի:

— Պարօնէ սըր Վիլիամս՝ եարըն Մ. Պասթիլէն իլէ տուէլլօ իթմէք արգուսինտէ տիր:

— Նէ՛րէտէ:

— Պուլօնեը օրմանընտա, Արմանիլլէ քէօշլիլ եագընլա- ընտա:

— Բէք էյի, եարըն օրատա պուլունուրուլ, ֆագաթ սաաթ գաշտա:

— Եէտիլտէ:

— Նէ՛ Գիւս սիլաճ գուլլանըլաճագ տըր:

— Էկէր սիլաճ մահզուրու եօգ իսէ, գըլըն գուլլանըլա- ճագ տըր:

— Օ տա էյի. գըլըն ասքէրլէրին վէ միւթէպէրանըն սի- լանը տըր:

Պատէհու իքի ճէնթըլմէնլէր, գօնթ իլէ վէտալալըպ, օթէլլին գարուստնա գատար մէրգուլ թարաֆընտան թէէլի խիլթիլլէրի հալտէ օրատան մուֆարագաթ իթտիլէր, վէ տօղրուճա Պօթօն սօգալընա աղիմէթլէրինտէ, օրատա քէն- տիլէրինէ պէքէմէքտէ պուլունան սըր Վիլիամս՝

— Նէ՛ խապէր, տէյի սիլալ իթտի:

— Թէքիլթիլիլիլ գապուլ օլունտու:

— Եարըն տուէլլօ վուգու պուլաճագ մը տըր:

— Էվէլթ, եարըն սաաթ եէտիլտէ վուգու պուլաճագ տըր:

— Բէք ալէա:

Մուաթիլարէն սըր Վիլիամս՝ քէմալը սիւքիլնէթլէ մէր- գուլարա սիկարա իքրամ իթտի, վէ շունտան պուլունան կէօրիլտիլաքալէն սօնրա, օ կիւնիլ պաղը ումուրը գաթիլի- սիլլէ մէշըուլ օլաճաղընը, խուսուսա իրթէսի կիւնիլ հաեա-

ու պասիլիլ վէ իթիտալքեարըլը իսէ տէ, մէրգուլման իքի ըքեաթիլլէրի՝ սինիլիլիլ իճապընճա պու խասսէլէրտէն մահ- լա՝ օլտուղունտան պաշգա, ինկիլիլ օլմալարըլա տա, նամուս աղիլեհսինէ ֆէվգէլա տէ էհէմիլիլ վէրտիլլէրինտէն, էվ- լէլա սըր Արթիլ:

— Թէլէտուլիլ ճալիլլէլիլ տիր. մօնսիէօ... Պասթիլէն հագաթէթի վագըսընա թարգիլէ վէրմէլի տիր, տէտի:

Բալի. — Լաքին պէնճէ շուրաթը ճաի իթիլարալ տըր քի, պու թարգ մուամէլէտէ պուլունան պիր քիմէ՝ միւթէմէլ ճէնթըլմէն սաեղլամալ:

Սըր Վիլիամս. — Տահա էյի եա, օ կիպի էշլաաթն իսլահը հէր հալտէ լաղըմ տըր:

Պու իֆատէ ճէվապ գալտըրմատըղընտան, իքի ճէն- թըլմէնլէր սէֆարէթիլն պիր արապասը հազըր իտիլմէսինի էմր իթտիլէր:

Պարօնէ, մուֆարագաթընտան էվէլլէ:

— Սիլի էվիլմուէ պէքէլիլմ, լաքին ըհճա իտէրիմ. սագըն միւթէտիլանէ տալլանմանըն, վէ շարթլարըմը լաեթըլա թալիլին իտին. շէօյլէրի եարըն Պուլօնեը օրմանընտա, սա- պահըն սաաթ եէտիլտէնտէ, գըլըն իլէ տուէլլօ իճրասընը թա- լէպ իտէրիմ. նիլիլթիլ խասսիլիլ թէլլէթ իթմէք օլմաեղպ, աճագա եա պիր գօլունու ճէրիհատար գըլմագ, եախօտ կէօք- սիլնտէ պիր եարէ աշմագլա իթիլիլ իթմէք տիր, տէտի:

Պու սէօլլէրինի միւթէագըլ սըր Վիլիամս արապասընա ըրաքիպէն, օրատան աղիլմէթիլտէ, քէնտի քէնտիլէ:

— Եարըն Արմանըն գարշըրտա պուլունուլալմ պիւլիլ- պիր քիւլաթալըլ իսէ տէ, պու քիւլաթալըլ պէնի գուր- թարաճագ տըր: Օն իքի միլեօն տա, ժանն տա պէնիմ օլա- ճագլար տըր: Պէնիմ կիպի պիր առէմին, աաալէթի հալիլ պիր մէթըսի պուլունալը տըր, տէտի:

Սըր Արթիլ իլէ սըր Բալի, իքի ըհա ինկիլիլ ալթընա գօ- շուլու պիր արապաեա ըրաքիպէն Գիլթիլ Սէնթ-Գաթէրին սօգաղընա տօղրու սէրիան կիլթմէքտէ օլուն, պարօնէ քէն-

սօնրա, պու կիւնքի կիւն ազ չօգ մէվգրի ինքանէ գօնմագտա օլան թէտապիրի մու վագգաթա իլէ իք-թիֆա օլունմահաճաղընը, վէ չէհ-րին թէմիգլիկի՝ սատէ գօլէրանըն հազլաշմասը գէմանընտա զիհրիլի իշղալ իթմէք լազըմ օլմադըրըն ունուտուլմահաճաղընը իւմիտ իտէ-րիգ, էհալի տալի հիւրիւմէթին մէսաի վագըասըն մուտիլէթ իթմէք վագիֆէի մանէվիէնսիլէ միւքէլէթ օլտուղունա գանմալը տըր, խուսուսիլէ պիւեիւք վէ քիւ-չիւք խանէլէր ըլիսլէրի քէնտի խա-նէլընին էմի թաթ Տիրի վագիֆէ-սիլէ միւքէլէթ տիրէր: Գօլէրա իլլէթինին հազլաշմալընտա էն մուհիմ մէսէլէ պունտան իպարէթ տիր:

— Էվվէլքի ազլամ Օրթաքէօյտէ Եօրտամ պաեըը իւգէրինտէ պիր ախլապ խանէտէն աթէլ զուհուր իտիպ, հէման թալմանա սարմը իսէ տէ, էթրաֆտան եէթիլիլէրէք, եալընը պիր օտանըն թալմանը միւհիլէրէք օլտուղուն հալտէ պա-տըըըըն տըր:

ԳՕԼԷՐԱ

Բէթրէսպուրկտա պիր քիլի գօլէրաեա թուլթուլարագ վիֆաթ իթ-միլ տիր: Զապըթա թարաֆընտան նէշը օլունան պիր իլանտա, թէտա-պիրի իհիթիսթիէ ինքաօր թէն-պիհ, վէ խալգ սիւքիւն ու սիւքիւ-նէթէ տալէթ օլունմուշ տուր:

Նիթնի Նօվկօրօտտա խասթալըն եէնիտէն քէսպի չիտտէթ իլլէտիկի պիտիլիլէօր:

Բարիսին ճիվար քէօյ վէ մահալ-լէրէնտէ գօլէրա Նօվթրա խասթա-լըր խաֆիֆիլէնմէքտէ օլու պ, աթըպ-պաեթ թէտգիլգ աթընա կէօրէ, Սէն նէհրէթի սուեունու իսթիմալ իտէն քէօլէրտէ խասթալըգ զուհուր իթ-միլ վէ Մարն վէ Ուազ նէհրէրի-էն օլուլարընը իսթիմալ իտէն քէօլ-լէր խասթալըգ տան մասուն գալմը-լար տըր:

Թէհրանտա գօլէրատան հէր կիւն 75 քիլի վէֆաթ իթմէքտէ վէ Թէպ-րիգտէ կիւնտէ 100 քիլի գօլէրաեա թուլթուլմագտա աըր:

Գօլէրաեա տալի ալլան թէլէ-կրաֆլար տըր:

Բէթրէսպուրկ 11 օգոստ - էք-սէր չէհրիլէրտէ գօլէրա վէֆիեաթը խալլիտէն խալլի ազալմագտա օլ-տուղուն ըհսմէն թէհազգուգ իթ-միլ տիր: Հալպուրի մէքքիւր խաս-թալըգ պալգա չէհրիլէրտէ, մէսէլա Վլատիմիր էեալէթինտէ էլան տէ-վամ իտիեօր:

Լօնտա 11 - Գօլէրա խասթալըգը Թէհրանտա աթմագտա օլու պ, էվ-վէլքի կիւն 60 քիլի վէֆաթ իթմիլ տիր:

Իրանտա Ասթէրապատ չէհրի բիլ-կեահընա 3 գլթա Րուս թօր տու-պատը վիբուտ իթմիլ վէ գարաեա բիեատէ վէ սիւարի աթէրի չըգար-մըշ տըր:

ՍԱՐՐԱՖԻԵ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՐՍԱՍԸ

Գալաթա 1 օգոստ:

Գ. ումուլի 31 յուլի գար.	22 23
Գ. 1 աշըլ. տուլը գ. ք.	22 23
Իւնիֆիէէ գառ.	
Սէրի A. Ա. Իսթիգրազ	50 30
« B. Ռ.	27 20
« C. Գ. գ. ք.	22 23
Բուսիլ շըմէնթիլի	80 75
Ագչէ ֆալիլ	06
Բարօր	00 00
Հէվալսիլ	05 00

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՈՆԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	7 27
Իսթանպուլ պանգաուր	4 30
Սօսիլթէ Ժէնէրալ	4 02
Թրամվայ	6 (12) 1/2
Սօսիլթէ Ժթօման պանգաուր	4 15

ԱԳՅԷԼԷՐԻՆ ՖԻՆԱՆՍԸ

Օսմ. լիբաը 100 դրուլտան Դր. Բր.	
Պէեազ Մէհրիլի ֆարգը	107 30
Մէթալիք	98 20
Պէլլիք	104 10
Ալթըլըք	102 20
Ինկիլիլ լիբաը	109 00
Ֆրանսըգ ալթուլու	87 07
Բօլ	89 20
Գրէմից ալթուլու	51 15
Գարպօն գալմիսի	08 95
Թահլիլաթը Օսմանիէ	82 35
Թահլիլաթը Օսմանիէ գ. ք.	82 35

Բուսիլի տէմիր եօլարը Դուսթանիա-սընըն իւնը տըր:

Սարըմալէյ-Թըրնօվա, Սարըմալէյ-Ճան-պօլու խաթթարը իւգէրինտէ իլլէնէն 123, 124, 324, 322, 323 վէ 324 նիւ-մէրօլու թրէնլէրին կիւնլէրի թէպաիլ:

գըլընմասը իւգէրինէ, էտրինէ վէ Թըրնօ-վա, Սէմէնլի արասընտա ինքաի ամէտ-չիւտ իտէն 131 վէ 132 նիւմէրօլու գա-թարլար րումի օգստտուն իսթիսա-սընտան իթիպարէն պէր վէհի աթի ին-րաի ամէտչիւտ իտէնէքլէր տիր:

Էտրինէտէն Թըրնօվաեա կիտէն 132 նիւմէրօլու թրէն՝ բազար իրթէսի վէ ընչէնպիհ էլլիլէն, բազար իրթէսի վէ չարչէնպիհ, Թըրնօվաեա Էտրինէէ կիտէն 131 նիւմէրօլու թրէն՝ չարչէն-պիհ վէ ճուսա իրթէսի էլլիլէն, չար-չէնպիհ վէ ճուսա կիւնիւ իլլէնէնէք տիր:

Շարք սիւրաթ գաթարը հագգըտան պիր չօթ թարաֆլարտան Բուսիլի տէմիր եօլարը իտարէսինէ սիւալլէր վարիս օլմագտա պուլունաուղունտան, մէք-քիւր թրէնին ինքաի սէյրի սէֆէրինէ հիլ պիր թէհալվիլ վուգու պուլմաեղ սապըգը վէհ իւգէրէ Տէրիսատէթ իլ Բարիս արասընտա ամէտչիւտ իտէնէք-լէրի պէեան օլունուր:

Եալընըգ հէր ազլամ սաաթ 8ի չար-էէք կէչէրէք Տէրիսատէթտէն հարէ. քէթ իտէն էվրօքա գաթարընը վալօ-նու պունտան պէօլլէ Ցարիպրօտա գա-տար կիտիպ կէլէնէք տիր:

Տէրիսատէթ, 10 օգոստ, 1892
Միւտրիլիէթ

Ը Ե Ճ Ա

Ապօնըման վատէլէրի հուլուլ իթմիլ օլան միւհիլէրէմ ապօնլէրիմիլին իլֆաի տէյնէ միւսարաաթլարընը ըհնա իլ-լէրիլ:

տի խանէսինէ ալտէթ իթտիլիլի զէման, անլէր տէ Գէրկազ օթէլինէ տուլուլ իթտիլիլ: Ոլ էանատէ Պասթիլէն օթէլտէ պուլունմաեղ, Մէսէյ սօգաղընտա Ժաննըն նէզալինտէ իտի իսէ տէ, Արման՝ իքի կիւնտէն պէրու սըր Վիլիամըն չահիտ-լէրինէ պէքլէմէքտէ օլտուղունտան, վէ քէյֆիլէթի էվվէլէն գաբուճուեա անլաթմըշ իտուկիլինտէն, սէֆարէթին իքի սըր-քեաթիպլէրի կէլիպ, Պասթիլէնին իսմինի պիլտրիթիլլէրինտէ, գաբուճու քէնտիլլէրինի ալթ գաթտա պիր սալօնա կիրտիլ-տի: Օրատա գօնթ, պարիտանէ պիր նէզաքէլլէ մէքգու-լարը գապուլ իտիպ, էվվէլ էմիրտէ սըր Արթիւր՝ թահգի-րամիլ պիր թարգտա,

— Մօնսիէօ... Պասթիլէն սիլմիլինիլ, տէյլի սիւալ իթտիլ:

Արման - Էֆէնտիլէր, կէօրմէի արզու իթտիլինիլ քիմ-սէ պէն տէյլիլ: Պէն գօնթ տը Գէրկազըմ:

Իքի ճէնթըլմէնլէր՝ հիւրմէթ վէ նէզաքէլլէ պալլարընը էյտիլլէր:

Սըր Բալֆ - Օ հալտէ մօնսիէօ գօնթ, վագը օլան եան-լըշըլըմըղտան տօլաեը աֆվ իլէ, արատըլըմըլ գաթը պիլգէ իրաեէն հիմմէթինիլ ըհնա իտէրիլ:

— Պունա իւգուլմ Եօգ տուր: Մ. Պասթիլէն, քէտէրիմ միւթէվէֆա միրալայ տը Գէրկազըն տօսթու օլուպ, պէնիմ տէ տօսթուլ տուր: Գէնտիսի պու խանէտէ իւգամէթ իտիպ, հէր խուսուտա քէնտի էլլինէ գալիմ օլապիլլիլիմ:

— Պաթաթ մօնսիէօ գօնթ, իսրալըմըղտան տօլաեը միւ-սաաթէնիլ թէմէնիլ իլէ...

— Պասթիլէն տիշարը չըգտը. պու կիւնէ ալտէթ իտէնէք տիր:

— Բէք ալէա, պիլ թէքրար կէլիլիլ:

— Թէքրար կէլմէնիլ պէյհուտէ տիր մօնսիէօլէր: Պաս-թիլէն պէնի քէնտիլնէ վէքիլ թալիլին իթմիլ տիր:

— Տիմէք մօնսիէօ, պուլաեա կէլմէմիլին սէպէպիլին պի-լիեօրտուլ:

— Սըր Վիլիամս թարաֆընտան կէլիեօրտուլուգ, տէ-յիլ մի:

— Էվվէթ մօնսիէօ:

Գօնթ, մէքգուլման կէնէլլէրէ օթուլմալարը իլին պիրէր իսկէմէ իրաեէ իթտիլլէրտէն սօնրա, քէլամընը չու եօլտա իլլէրի կէօթիլլարիլ:

— Պասթիլէն, եանըն պիր միւշապէնթտէն ալտանա-րագ, վէ քէնտի էֆքեարընա գալլին գանարագ, սըր Վի-լիամըն խանէսինէ կիլթմիլ...

Սըր Բալֆ - Վէ սըր Վիլիամս հագգընտա միւսմէլիլ ճէպ-իէէտէ պուլունմուշ...

Սըր Արթիւր - Անը թահգիլ տէ իթմիլ...

Արման - Լաքին, անտանըշ օլտուղունու անլամաը իւ-գըրինէ տէրնալ աֆվըգ տիլլէմիլ...

— Պաթաթ տիլլէմիլ օլտուղուն աֆվը սըր Վիլիամս գա-պուլ իթմիլէօր:

— Օրատը մալիւմ, լաքին էֆէնտիլլէր, պիլ, կէնէ պիր քիմնէ իլէ պիր իհիթիեար արասընտա վուգու պուլաճագ օլան չու տուլլօեու մէն իտէնէք պիր թէսապիր պուլա-մալընը:

Սըր Արթիւր պու արա իսթիլգաքեարի սուրէթտէ թէ-պէսիւմ իթտիլինտէն, Արման՝ իլպու թէպէսիլլուտէն միւ-թէնսիլ օլտու, վէ վագը օլաճագ տուլլօեու մէն իթմէլիլ չէաիտէն արզու իթմէքտէ իքէն, պիրտէն պիրէ քէպ ու ալլամէթինէ տօգուլունուրճաընա պիր հալ քէսպ իտէնէք,

— Մօնսիէօ Պասթիլէն զաեթ ճէսուր տուր: Էլլէր քէն-տիսի պուլաաա օլա իտի, եալընը տուլլօնու վագթընը վէ նէ ճինս սիւալա միւտարէպէ իտիլէնէլինի սիւալ իտէ-ճէք իտի: հալպուքի պէն, չահիտ օլտուլում հալտէ, մէ-մուլ իթտիլլէր...

Սըր Արթիւր - (սէրթ պիր իֆատէ իլէ) Մ. գօնթ, պի-լիմ պուլաաա կէլիլիլիլ եալընը չարթարըմըլ գարար-լաշտըմագ մագսէտիլլէ տիր: